

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/227/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112222215
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8112222215.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci žalobcu: L. G., nar. XX.XX.XXXX, D., L. X, zast. JUDr. Františkom Svatuškom, advokátom so sídlom Humené, Kukorelliho č. 1505/52, proti žalovanému: N. H., nar. XX.XX.XXXX, H. G., G. XXX/XX, zast. JUDr. Lukášom Kišeľakom, advokátom so sídlom Prešov, Jarková 63, o zaplatenie 9.689,40 eur s prísl., o odvolaní žalobcu a žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 12C 402/2012-53 zo dňa 02.09.2013 a rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 12C 402/2012-142 zo dňa 31.03.2015 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje sa rozsudok vo vyhovujúcom výroku s výnimkou lehoty na plnenie tak, že žalovaný je povinný zaplatiť bolesťné do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Mení sa rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 5.773,05 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 5.773,05 eur od 07.07.2012 do zaplatenia v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. V prevyšujúcej zamietavej časti sa rozsudok potvrdzuje.

IV. Zrušuje sa uznesenie.

odôvodnenie:

Predmet konania

1. Žalobca sa uplatnenou žalobou domáhal náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku ublíženia na zdraví spôsobeného žalovaným.

2. Žalovaný nesúhlasil s výškou bodového ohodnotenia a nezohľadnením spoluzavinenia žalobcu, namietol premlčanie nároku žalobcu.

Obsah napadnutého rozhodnutia

3. Okresný súd Prešov ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) rozhodol, že cit.:

„žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 4.690,50 eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania od 7.7.2012 zo sumy 4.690,50 eur do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku,

v prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a ,

o trovách konania b u d e r o z h o d n u t é samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.“

4. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skutkovo mal za preukázané, že trestným rozkazom Okresného súdu Prešov č.k. 6T 56/11-179 súd uznal žalovaného vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písmena a/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 26.06.2010 asi o 18,00 hod. v H. G. pred vstupnou bránou futbalového ihriska po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov, po drobnom fyzickom konflikte udrel päťou ruky poškodeného G. L. do oblasti tváre - nosa a hornej pery, v dôsledku čoho tento spadol dozadu a záhlavím narazil na zem, čím týmto konaním mu boli spôsobené zranenia, podľa vyjadrenia znalca pomliaždenie mäkkých prikrývkov záhlavia, pomliaždenie nosa a hornej pery, zlomeninu pravej spánkovej záhlavovej v oblasti lebky, krvný výron nad tvrdú plenu mozgovú v pravej spánkovo - temenno - záhlavovej oblasti, pomliaždenie oboch čelových oblastí mozgu, odreninu ľavej strany brucha, ktoré si vyžiadali dobu liečenia spojenú s práceneschopnosťou v trvaní najmenej do 30.11.2011. Na základe lekárskeho posudku o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia, ktorý bol vyhotovený v priebehu trestného konania dňa 14.02.2011 (obžaloba bola podaná na Okresný súd Prešov 08.06.2011) znalcom G.. D. F. a G.. C. R. dňa 14.02.2011 bolo ohodnotené bolestné na 630 bodov. Podľa znaleckého posudku G.. D. H. bolo bolestné ohodnotené znalcom 755 bodmi. Vo veci vzhľadom na námietky zo strany žalovaného súd ustanovil znalca G.. D. L., D., ktorý v znaleckom posudku č. X/XXXX stanovil bodové hodnotenie za bolesť pri úraze u žalobcu za diagnózy - zlomenina lebečnej klenby bez vtláčenia úlomkov 45 bodov, krvácanie do mozgu 375 bodov pre nutnosť operačného riešenia, pomliaždenie mozgu 100 bodov, krvácanie do mozgu 85 bodov, krvácanie vnútrolebečné a do chrbticevého kanála 85 bodov, väčšie pomliaždenie tváre 5 bodov, spolu 695 bodov. Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu vzniesol námietku premlčania a poukázal najmä na to, že v uvedený deň 26.06.2010 pre neho cudzia osoba v ťažkom stupni opitosti, ako to vyplývalo z lekárskeho správ a zo znaleckého posudku, ho napadla, rovnako jeho spolujazdca. Tento neznámy v danom čase zobral kľúče od motorového vozidla, ktoré nebolo jeho a po viacnásobnej ústnej výzve mu nebol ochotný vydať kľúče, naopak odchádzal preč. Nato došlo k jedinému úderu, žalovaný bol odsúdený za neúmyselný trestný čin, lebo nikdy nechcel spôsobiť to, čo nastalo a bola to zhoda okolností. Bol napadnutý agresorom, ktorého takto vnímal nielen žalovaný, ale aj ďalšie osoby. Z týchto dôvodov je možná, podľa názoru žalovaného aplikácia moderačného pravidla pri náhrade škody, keďže išlo o neobstaraný trestný čin podľa § 450 OZ.

5. Na zistený skutkový stav prijal právny záver, podľa ktorého z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že návrh je čo do základu dôvodný, pretože je zřejmé, že sú dané všetky obligatórne náležitosti pre zodpovednosť žalovaného za škodu spôsobenú žalobcovi, a to protiprávne konanie žalovaného, ako to vyplýva aj z trestného rozkazu. Z trestného spisu mal súd zistené, že Okresný súd Prešov v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 6T 56/11 uznal žalovaného vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa ustanovenia § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, nakoľko inému z neobstaranosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví a dopustil sa fyzicky výtržnosti na mieste verejnosti prístupnom tým, že napadol iného. Vznik škody (je nesporne preukázaný a vyčíslený vyššie), príčinná súvislosť (nebyť konania žalovaného, ktorého sa dopustil vo fyzickom konflikte - udrel päťou do osoby žalobcu - nebolo by došlo k pádu žalobcu, a tým ani ku zraneniu žalobcu) a zavinenie (je nesporné, že prinajmenšom nevedomá neobstaranosť zo strany žalovaného) je daná, keď žalovaný síce nemusel vedieť, že uvedeným konaním môže žalobcovi spôsobiť zranenia, avšak vzhľadom k okolnostiam to mal a mohol vedieť. Pokiaľ ide o výšku nároku žalobcu, súd vychádzal (vzhľadom k tomu, že námietky žalovaného boli vyvrátené znaleckým posudkom G.. D. L.) z posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia vyhotoveného G.. D. F. a G.. C. R. zo dňa 14.02.2011, kde bolo ohodnotené bolestné 630 bodmi. Žalobcom bol uplatnený nárok titulom bolestného celkovo v sume 9.689,40 eur, ktorý bol podaný na súde dňa 20.07.2012. Podaním doručeným súdu dňa 09.03.2015 bol návrh rozšírený na celkovú sumu 10.689,10 eur poukazujúc na prepočet bodového ohodnotenia bolestného 695 bodov. Žalovaný však vzniesol námietku premlčania. V danej veci žalobca sa dozvedel, kto zodpovedá za škodu počas trestného konania, v ktorom si aj uplatnil náhradu škody. Podľa zápisnice z trestného konania zo dňa 04.02.2011 (čl.sp. 29) žalobca sa vyjadril, že si uplatňuje náhradu škody titulom straty na zárobku vo výške 300 eur mesačne a okrem toho sa vyjadril, že mu boli zranenia ohodnotené znalcom na výšku 755 bodov čiže asi 7.550 eur. Trestným rozkazom č. 6T 56/11 zo dňa 16.06.2011, ktorý bol žalobcovi doručený dňa 24.06.2011 bola žalobcovi priznaná škoda vo výške 225,55 eur a vo zvyšnej časti bol odkázaný na občianske súdne konanie. Žaloba v danej právnej

veci bola podaná na súde dňa 20.07.2012. Žalobca sa o škode dozvedel minimálne dňa 04.02.2011, v trestnom konaní riadne pokračoval, čo sa týkalo uplatnenia náhrady škody, dňa 24.06.2011 mu bol doručený trestný rozkaz a žaloba bola podaná v danej právnej veci dňa 20.07.2012. Čo sa týka však časti nad sumu 9.689,30 eur s príslušenstvom, túto si žalobca uplatnil až dňa 09.03.2015, teda v tejto časti oneskorene. V priebehu trestného konania znaleckým posudkom G.. H. bolo bolestné ohodnotené 755 bodmi, o čom žalobca vedel, ako vplýva z vyšetrovacieho spisu. Žalobca sa však sám rozhodol žalovať bolestné na základe znaleckého posudku, ktorým bolo bolestné ohodnotené 630 bodmi, v tomto smere preto ani neobstojí námietka, že sa o tejto škode dozvedel až po vyhotovení znaleckého posudku vypracovaného G.. D. L. v tomto konaní. Súd mal za to, že ku zraneniu žalobcu došlo i v dôsledku jeho spoluzavinenia, a preto krátil výšku priznanej náhrady. Samotný žalobca prispel k tomu, že za daných okolností utrpel vyššie uvedené zranenia a aj sám zavinil, že k nim došlo, a preto súd rozhodol tak, že krátil výšku priznanej náhrady škody. Súd určil, že pomer zodpovednosti oboch účastníkov na vzniku škody je rovnaký, pretože vzhľadom na výpovede účastníkov a svedkov v tomto a aj v trestnom konaní je možné s určitou presnosťou preukázať ako presne k incidentu medzi účastníkmi došlo a čo zraneniu žalobcu predchádzalo. Žalobca bol agresívny a pod vplyvom alkoholických nápojov, bol v 2. štádiu opitosti, kedy už aj zhodnotenie situácie v prípadnom ohrození motorovým vozidlom, ktoré riadil žalovaný, mohol byť jeho úsudok ovplyvnený. Následne bolo svedeckými výpoveďami, o ktorých hodnovernosti súd nemal pochybnosti preukázané, že došlo k fyzickému útoku z jeho strany na žalovaného, po ktorom svojvoľne zobral kľúče od motorového vozidla, ktoré nechcel späť vydať. Pritom mal možnosť privolať políciu a takýmto spôsobom riešiť situáciu, ak mal dojem, že vodič - žalovaný je pod vplyvom alkoholu, prípadne ohrozil životy osôb vychádzajúcich z areálu futbalového ihriska. Súd mal za to, že v dôsledku tak rozsiahleho požitia alkoholických nápojov, následne pre neusporiadané pohyby žalovaného a jeho nestabilitu, na základe jediného úderu zapríčineného však samotným žalovaným, došlo k poškodeniu na zdraví u žalobcu v takom rozsahu, ako vyplýva zo znaleckých posudkov, čo potvrdili aj znalci. Znalec G.. H. uviedol, že facka resp. päšť v tomto prípade spôsobila výlučne pomliaždenie nosa a hornej pery a spolu so stavom opitosti bola príčinou pádu a nárazu poškodeného zhlavím na zem. Jedinou príčinou predmetného mozgového lebečného poranenia bol náraz zhlavím na zem. Súd prihliadol aj na majetkové pomery žalovaného, ktorý je nezamestnaný, nemá stabilný príjem ani žiadny majetok, čo súd mal preukázané z výpovede jeho otca, ako aj z listinných dôkazov. Ide o mladého človeka, ktorý si ešte len buduje svoje ekonomické a finančné zázemie a priznanie plnej sumy by značne, ak nie navždy, ohrozilo pokrytie jeho základných životných potrieb. Žalobca si v konaní vedenom na tunajšom súde uplatnil aj nárok titulom sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 25.523,20 eur. Čo sa týka priznanej časti náhrady škody vo výške 225,55 eur trestným rozkazom, súd v tejto časti mal za to, že zrejme išlo o náhradu škody priznanú titulom straty na zárobku, nakoľko táto bola vyčíslená a uplatnená taktiež v trestnom konaní a najbližšie sa približuje k číselne označenej strate na zárobku za 1 mesiac (iný logický záver nie je možné bez zdôvodnenia trestného rozkazu prijať). A v tomto smere tak žalobca, ako ani žalovaný neunesli dôkazné bremeno týkajúce sa identifikácie, titulom čoho táto náhrada škody mala byť priznaná v trestnom konaní (v tomto smere ani nebol podaný odpor). Čo sa týka námietok ohľadom omeškania žalovaného, v tejto súvislosti súd poukázal na to, že právo poškodeného požadovať náhradu škody a tomu zodpovedajúcu povinnosť škodu nahradiť spravidla nevzniká na základe rozhodnutia súdu, ale priamo zo zákona. Z tohto pravidla súdna prax pripustila výnimku, podľa ktorej povinná zaplatiť náhradu zodpovedajúcu ďalšiemu navýšeniu odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v tomto prípade však toto nešlo.

6. Aplikoval ustanovenia § 415, § 420 ods. 1, § 442 ods. 1, 3, § 444, § 100, § 106 ods. 1, 2 OZ, § 120 ods. 1,3, § 135 ods. 1 O.s.p., § 2 ods. 1,2, § 5 ods. 1,2 zákona č. 437/2004 Z.z..

7. O trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 3, v spojení s ustanovením § 146 ods. 2 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia .

Obsah odvolaní

8. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, a to proti vyhovujúcemu výroku. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. rozsudok zmenil a žalobu zamietol v celom rozsahu. Poukázal na to, že súd veľmi správne vyhodnotil a právne uzavrel, že z vykonaného dokazovania bol to práve len žalobca, ktorý ako agresor a v štádiu stredného stupňa opitosti nielenže fyzicky opakovane napadol

žalovaného a svedka A., ale následne v čase kedy sa títo spamätávali z fyzického útoku žalobcu tento svojvoľne, bezdôvodne a protiprávne vybral zo zapaľovania osobného motorového vozidla, na ktorom sa priviezli žalovaný a svedok A. kľúče a odchádzal s nimi neznámo kam. Žalobca je osobou vysokou, mohutnou, nepochybne veľkej fyzickej sily, ktorú neváhal voči žalovanému použiť v čase už pred ilegálnym odňatím kľúčov od cudzieho vozidla, a to dokonca na viacerých osobách. Ako vyplýva z výpovedí žalovaného a svedkyne N., obaja opakovane kričali na žalobcu, aby kľúče od O. im vrátil a neodchádzal s nimi bez udania vysvetlenia, resp. bez slova preč, nevedno kam. Až následne pre toto opísané a dokazovaním preukázané svojvoľné, agresívne konanie opitého žalobcu neostalo žalovanému nič iné len sa vybrať po ilegálne odňaté mu kľúče ku žalobcovi sám, i keď bol predtým práve žalobcom pobitý. Jediný úder, ktorý viedol žalovaný voči žalobcovi rukou preto, aby mu vydal kľúče žalobcu nespôsobil tak, ako to vyplýva zo znaleckých posudkov žiadne poranenie vyžadujúce si práceneschopnosť žalobcu viac ako 7 dní. Má zato, že to bol práve len stredný stupeň opitosti žalobcu, ktorý mal jednoznačne výlučný podiel na strate rovnováhy žalobcu po predmetnom škody na zdraví nespôsobilujúcom údere žalovaného. Tento jediný úder žalovaného bol vedený voči žalobcovi pri vzájomnom postavení osôb „tvárou v tvár,“ a teda nebol vedený prekvapivo, zákerne, napr. zozadu, aby tento moment prekvapenia mohol dopomôcť pádu žalobcu na chrbát. Podľa vykonaného dokazovania nešlo ani o úder rukou nejakej neprimeranej, priveľkej intenzity, keďže nespôsobil žalobcovi žiadnu práceneschopnosť s trvaním nad 8 dní. A ako vyplýva z vykonaného dokazovania jediným motívom vedenia uvedeného úderu rukou voči žalobcovi bolo to, že žalovaný ho márne opakovane žiadal o vrátenie neprávom odňatých kľúčov od O., čo žalobca nedôvodne odmietal dobrovoľne urobiť. Žalovaný nevedel inak sa ku kľúčom dostať, keďže žalobca bol rozhodnutý mu ich nevydať. Súd nedostatočne zohľadnil všetky dokázané okolnosti prípadu, mieru spoluzavinenia žalobcu nevynímajúc a neaplikoval na danú vec moderačné pravidlo „vo väčšom rozsahu,“ ako to už učinil vo vzťahu k súdne uplatnenému nároku žalobcu. Vykonaným dokazovaním bolo spoľahlivo preukázané, že úplne postačovala v deji tempore criminis absencia čo i len jedného z čiastkového konania žalobcu, teda aby žalobca i) fyzicky nenapadol žalovaného a svedka A., ii) nezobral kľúče zo zapaľovania od O. žalovaného, iii) tieto kľúče hneď vrátil, či i len pustil na výzvu žalovaného, iv) nebol v strednom stupni opitosti, to všetko preto, aby po jednom poškodenie zdravia nespôsobilujúcom údere žalovaného nespadol hlavou na vozovku, a teda aby nenastali u neho zranenia, ktoré mu žalovaný nikdy nemienil spôsobiť úmyselne. Ďalšou namietanou skutočnosťou je vyporiadanie sa súdu s právoplatným priznaním sumy 225,55 eur ako náhrady škody. Bolo vecou žalobcu, aby súdu preukázal akým titulom mu bola predmetná suma právoplatným rozhodnutím trestného súdu priznaná a žalovaným už medzičasom zaplatená, keďže žalovaný opätovne namietal, že ide o alikvotnú časť náhrady za bolesť žalobcom ako poškodeným riadne a včas uplatnenú v príslušnom adhéznom konaní, a to v zmysle posudku G.. H., traumatológa. Nebolo zákonnou povinnosťou súdu i napriek opakovaným žalobcovi uloženým povinnosťami na preukázanie titulu prijatia náhrady škody (tak ako to vyplýva zo zápisníc z pojednávania) to bez všetkého právne uzatvoriť tak, ako to urobil v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, teda v „prospech žalobcu,“ a teda že nárok súvisí s náhradou straty na zárobku žalobcu a nejde o priznanie náhrady bolestného v časti. Namietol nárok na zaplatenie zákonného úroku z omeškania. Vzhľadom na sústavné agresívne konanie žalobcu voči žalovanému, až vyhlásením súdneho rozhodnutia došlo k ustáleniu výšky náhrady bolestného. Navrhol, aby súd povolil žalovanému splácať žalobcovi prisúdenú sumu v primeraných mesačných splátkach. Žalobca vedie pod sp. zn. 7C 140/2013 voči žalovanému na Okresnom súde Prešov súdne konanie o náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia v úhrnnej výške 24.523,20 eur s 9 % zákonným úrokom z omeškania od 09.09.2013 do zaplatenia.

9. Proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti podal odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd v tejto časti zrušil, resp. priznal žalobcovi žalobný nárok v celom rozsahu. V súvislosti s námietkou premlčania vznesenou žalovaným poukázal na judikatúru, podľa ktorej pre podanie žaloby o náhradu škody stačí len orientačná znalosť rozsahu škody, čo vyplýva aj z toho, že výška škody sa zisťuje v súdnom konaní a definitívny záväzný záver o nej je obsiahnutý až v právoplatnom rozsudku. Pretože žalobca si riadne a včas uplatnil svoj nárok voči žalobcovi na náhradu škody na zdraví spočívajúcu v bolestnom, pričom presná výška náhrady škody závisela od znaleckého posudku, ktorý dal v tomto konaní na základe návrhu žalovaného vypracovať súd, má za to, že výška bolestného ustálená znalcom G.. L. v počte 695 bodov, ktorá bola zohľadnená žalobcom pri rozšírení žaloby nie je premlčaná. Má zato, že súd nesprávne určil mieru spoluzavinenia žalobcu pri vzniku škody. Je nesporné, že žalovaný pod vplyvom alkoholu chcel riadiť motorové vozidlo, čo mu chcel žalobca zabrániť, aby tak predišiel ohrozeniu zdravia a majetku osôb. Súd opomenul, že pod vplyvom alkoholu nebol len žalobca, ale aj žalovaný, ktorý bol aj trestne stíhaný pre výtržníctvo. Konanie žalobcu bolo v plnom rozsahu v súlade s §

415 Občianskeho zákonníka. Žalobca vyhodnotil situáciu, keď videl žalovaného viesť motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu ako vyžadujúcu si rýchle a účinné zakročenie tak, aby bolo žalovanému zabránené v pokračovaní v protiprávnom konaní. Pretože sa žalobca cítil byť ohrozený zo správania sa žalovaného, vzdialil sa od žalovaného, pretože chcel privolať políciu, čo však nestihol, pretože na neho žalovaný zaútočil tak, že došlo k poškodeniu jeho zdravia. Tieto okolnosti prípadu svedčia o snahe žalobcu zabrániť v protiprávnom konaní žalovaného, a preto by mu nemali byť kladené na ťarchu. Žalovaný viedol úder na oblasť hlavy žalobcu, do oblasti tváre tak silno, až spadol na zem. V dôsledku toho žalobcovi vzniklo vážne poranenie a škoda na zdraví. Tento neželaný ťažší následok vznikol v priamej príčinnej súvislosti s konaním žalovaného, preto za neho nesie plnú zodpovednosť. Miera spoluzavinenia vo výške 50 % je neprimeraná ku okolnostiam prípadu ako skutočnosti, že žalobca si v dôsledku konania žalovaného vytrpel veľké bolesti spojené s jeho operáciami a zároveň aj ku skutočnosti, že sa snažil zabrániť žalovanému vo výjazde na motorovom vozidle pod vplyvom alkoholu a zabrániť tak v pokračovaní protiprávneho konania žalovaného. Okolnosti na strane žalovaného spočívajúce v jeho majetkových pomeroch považuje za umelo vytvorené žalovaným, ktorý je mladý zdravý človek a ktorému nič nebráni tomu, aby sa riadne zamestnal a dosahoval vyšší príjem a nebol odkázaný na dávky v hmotnej núdzi. Súd sa pri rozhodovaní obmedzil len na zisťovanie okolností hodných osobitného zreteľa na strane žalovaného, ale vôbec nebral do úvahy okolnosti na strane žalobcu.

10. Proti uzneseniu súdu zo dňa 02. 09. 2013 (č.l. 53 spisu), ktorým súd uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 183,58 eur a úroku v zmysle § 147 ods. 1 O.s.p. za pojednávanie konané dňa 02. 07. 2013, podal odvolanie žalovaný, navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil z dôvodu, že nie sú splnené predpoklady pre aplikáciu § 147 ods. 1 O.s.p., nakoľko žalovaný vynaložil všetko úsilie, ktoré možno reálne očakávať a žiadosť o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov bolo doručené riadne a včas. Žalovaný bezodkladne po lekárskom vyšetrení doručil listiny preukazujúce zhoršenie jeho zdravotného stavu za účelom vyhotovenia žiadosti o odročenie jeho právneho zástupcovi. Z dôvodu pokročilého času (16.00 hod.) nebolo možné žiadosť doručiť súdu v ten istý deň. Nasledujúci deň, t.j. 28.06.2013 žalovaný oznámil súdu dôvod na odročenie pojednávania. Obratom po podaní žiadosti o odročenie telefonicky kontaktoval dňa 28.06.2013 cestou svojho právneho zástupcu právneho zástupcu žalobcu, aby ho po uvedenom vyrozumel. Tento vzal žiadosť o odročenie na vedomie. Opätovne právny zástupca žalovaného dňa 01.07.2013 prostredníctvom e-mailovej komunikácie o odročenie vyrozumel právneho zástupcu žalobcu. Žalovaný vykonal všetky potrebné úkony, aby právnomu zástupcovi nevznikli žiadne náklady súvisiace s cestou na uvedené pojednávanie, a teda, aby nedošlo k zbytočnému troveniu.

Hodnotenie odvolacieho súdu.

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu a žalovaného je čiastočne dôvodné.

12. Žalovaný vo svojom odvolaní proti vyhovujúcemu výroku rozsudku namieta, že súd nedostatočne zohľadnil všetky dokázané okolnosti prípadu, mieru spoluzavinenia žalobcu, neaplikoval moderačné pravidlo vo väčšom rozsahu, nesprávne sa vysporiadal so sumou, ktorú žalovaný vyplatil žalobcovi v trestnom konaní, nesprávne ustálil začiatok plynutia omeškania.

13. Žalobca vo svojom odvolaní proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti namieta nesprávne posúdenie premlčania časti uplatneného nároku, nesprávne určenie miery spoluzavinenia žalobcu, skutočnosť, že súd sa pri zisťovaní okolností hodných osobitného zreteľa pre zníženie náhrady škody vôbec nezaoberal okolnosťami na strane poškodeného.

14. Vo vzťahu k namietanej výške priznanej náhrady škody žalovaný poukazuje na nedostatočné posúdenie miery spoluzavinenia poškodeného na vzniku škody. Poukazuje na okolnosti prípadu, ktoré podľa jeho názoru sú spôsobilé pre prijatie záveru spoluzodpovednosti žalobcu ako poškodeného vo

vyššej miere. Žalobca naopak má za to, že okolnosti prípadu, kedy žalobca správne vyhodnotil situáciu ako vyžadujúcu si rýchle a účinné zakročenie tak, aby bolo žalovanému zabránené v pokračovaní v protiprávnom konaní by nemali byť žalobcovi kladené na ťarchu. Súd po posúdení skutkového stavu veci pri otázke posúdenia spoluzavinenia poškodeného na vzniku škody dospel k záveru, že ku zraneniu žalobcu došlo i v dôsledku jeho spoluzavinenia. Miera zodpovednosti poškodeného znamená, že poškodený znáša škodu pomerne v prípade, ak bola škoda spôsobená aj jeho zavinením. Dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať zavinenie poškodeného zaťažuje škodcu. Z ust. § 441 OZ je zrejmé, že je rozhodujúce zavinenie poškodeného vo vzťahu k jeho protiprávnemu konaniu, príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vzniknutou škodou. Vždy sa vychádza zo zásady, že za škodu v plnej výške zodpovedá škodca, pričom určenie miery zavinenia škodcu na škode, ktorá mu vznikla je možné ustáliť len v pomere zodpovedajúcom zavinenému konaniu poškodeného pri existencii príčinnej súvislosti medzi týmto konaním a škodou, ktorá poškodenému vznikla.

Ustanovenie § 441 OZ sa vzťahuje na prípady, keď škoda spôsobená poškodenému nie v plnom rozsahu výsledkom konania škodcu, ale sa na jej vzniku čiastočne či úplne podieľalo aj konanie samotného poškodeného, nevylučuje sa zároveň možnosť spoluzavinenia poškodeného v pomere k objektívnej zodpovednosti škodcu, u ktorej zákon zavinenie nevyžaduje. Aj na strane poškodeného musia byť splnené základné podmienky zodpovednosti (§ 420 OZ), a to protiprávne konanie, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nimi, pričom zavinenie sa predpokladá. Zodpovednosť škodcu je potom obmedzená v rozsahu, v ktorom porušenie poškodeného bolo v príčinnej súvislosti so vznikom škody, t. j., v ktorom vznikla škoda tiež následkom protiprávneho úkonu poškodeného. (Rozsudok NS ČR, 25 Cdo 1629/2000).

V rozsahu, v akom sa sám poškodený podieľal na spôsobení škody, nie je daná zodpovednosť toho, kto za škodu zodpovedá. Rovnako ako u škodcu je potrebné aj u poškodeného brať do úvahy len také konanie, ktoré spĺňa všetky predpoklady zodpovednosti za škodu, t. j. musí byť preukázané, že porušenie poškodeného bolo príčinou (jednou z príčin) vzniku škody. (Rozsudok NS ČR 25 Cdo 2233/1999).

15. Súd pri úvahách o pomernom rozdelení škody vychádzal z okolností vzniku škody, prihliadol na skutkový dej, ktorý predchádzal vzniku škody, štádium opitosti žalobcu vplyvajúce na jeho úsudok. V danom prípade však odvolací súd po vyhodnotení skutkových okolností prípadu a po preskúmaní a zvážení všetkých príčin, ktoré viedli ku vzniku škody nenašiel také konanie žalobcu, ktoré by bolo aspoň jednou z príčin vzniku škody. Opitosť žalobcu, jeho agresivita, nesvedčia o protiprávnosti jeho konania, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti so vznikom škody. Z ustáleného skutkového stavu vyplýva, že medzi žalobcom a žalovaným, ktorí boli obaja pod vplyvom alkoholu vznikol konflikt vyplývajúci z toho, že žalovaný nebezpečným spôsobom pod vplyvom alkoholických nápojov viedol motorové vozidlo na parkovisku pred futbalovým štadiónom, ktorý prerástol do fyzickej potýčky. Žalobca vytiahol kľúč zo spinacej skrinky motorového vozidla. To vyvolalo opätovný fyzický konflikt medzi nimi, ktorý po cca 1-2 minúte skončil. Až následne s odstupom času žalovaný pristúpil k žalobcovi, ktorý sa predtým vzdialil a silno ho udril päťou do tváre, v dôsledku čoho žalobca spadol a pri páde sa mu odrazila hlava o asfalt a znova dopadla. Celkom jednoznačne podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade došlo k prerušeniu príčinnej súvislosti medzi konaním žalobcu (fyzický útok na žalovaného pri vzájomnej potýčke, ktorá bola ukončená odchodom žalobcu) a vznikom škody na jeho zdraví v dôsledku samostatného, nezávisle nasledujúceho fyzického útoku zo strany žalovaného.

Okolnosť, ktorá prerušuje príčinnú súvislosť, musí pôsobiť ako samostatná príčina, nie keď k pôvodnej príčine, ktorou je konanie poškodeného, pristúpi ďalšia skutočnosť, ktorá spolupôsobí pri vzniku následku, avšak jeho konanie zostáva tou skutočnosťou, bez ktorej by k následku nedošlo. (rozsudok NS ČR 25 Cdo 2075 / 2012).

16. Je potrebné zobrať do úvahy aj skutočnosť, že žalobca napriek vplyvu alkoholu postupoval v súlade s ust. § 415 OZ, keď svojím konaním - bránením žalovanému vo vedení motorového vozidla pod vplyvom alkoholu chcel zabrániť ohrozeniu zdravia a majetku ďalších osôb. Táto okolnosť podľa názoru odvolacieho súdu vylučuje protiprávnosť konania žalobcu. Vzhľadom k absencii protiprávnosti konania žalobcu, ktorým zamedzil žalovanému vo vedení motorového vozidla pod vplyvom alkoholu a prerušeniu príčinnej súvislosti medzi fyzickým konfliktom, ktorý mal so žalovaným a fyzickým útokom žalovaného, pri ktorom mu vznikla škoda na zdraví, nie je možné dospieť k záveru o spoluzavinení žalobcu.

17. Odvolatelia zhodne namietajú nesprávnosť ustálenia výšky moderácie náhrady škody. Žalovaný namieta výšku dôvodiac to tým, že práve okolnosti prípadu a samotného incidentu, ktorého dôsledkom bola škoda na zdraví sú dôvodmi hodnými osobitného zreteľa pre vyššiu moderáciu.

Podľa § 450 Občianskeho zákonníka, z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd náhradu škody primerane zníži. Vezme pritom zreteľ najmä na to, ako ku škode došlo, ako aj na osobné a majetkové pomery fyzickej osoby, ktorá ju spôsobila; prihliadne pritom aj na pomery fyzickej osoby, ktorá bola poškodená. Zníženie nemožno vykonať, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne.

18. Citované zákonné ustanovenie patrí k právnym normám s relatívne neurčitou hypotézou, kedy sa prenecháva súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade vymedzil sám hypotézu právnej normy. Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozsudku pristúpil súd k aplikácii moderácie z dôvodov, že v okolnostiach vzniku škody a v majetkových pomeroch na strane žalovaného našiel dôvody hodné osobitného zreteľa. Odvolací súd nenašiel predpoklady pre mimoriadne zníženie náhrady škody. Zmyslom citovaného zákonného ustanovenia je odstránenie neprimeranej tvrdosti, ak by sa priznanie plnej náhrady škody javilo ako neprimerané. Aj po posúdení všetkých okolností, za ktorých ku škode došlo, nebolo možné dospieť k záveru o vhodnosti aplikácie moderačného práva. Pokiaľ ide o okolnosti prípadu, je potrebné zohľadniť aj to, že žalovaný spôsobil žalobcovi ťažkú ujmu na zdraví, pričom k fyzickému útoku došlo po predchádzajúcom drobnom fyzickom konflikte medzi nimi. Ďalšou dôležitou okolnosťou je, že žalovaný pod vplyvom alkoholu chcel riadiť motorové vozidlo na mieste konania športového podujatia v čase po jeho skončení, kedy sa na mieste nachádzalo veľké množstvo ľudí a žalobca chcel jeho protiprávnemu konaniu zabrániť. Žalobca napriek vplyvu alkoholu korektne vyhodnotil situáciu a konal preventívne s úmyslom zabrániť možným škodám na zdraví a majetku týchto osôb. Ďalšou skutočnosťou, pre ktorú súd znížil náhradu bolo prihliadnutie na pomery žalovaného. S poukazom na to, že je to mladý človek, je nezamestnaný a buduje si svoje ekonomické a finančné zázemie a plná náhrada by ohrozila jeho pokrytie základných životných potrieb. Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by žalovaný bol osobou, ktorá by trpela hmotnou núdzou, prípadne jeho zdravotný stav by mu bránil zabezpečovať si a dosahovať príjem. Skutočnosti, na ktoré poukazuje, možno považovať za prechodné s prihliadnutím na jeho schopnosti a možnosti. Súd opomenul pri aplikácii § 450 OZ, že je nevyhnutné prihliadnuť aj na pomery fyzickej osoby, ktorá bola poškodená. Odvolací súd nenašiel žiadne relevantné dôvody pre prijatie záveru o dôvodnosti rozhodnutia moderovať výšku uplatneného nároku na náhradu škody.

19. Súd mal za to, že žalobca si nárok na náhradu škody nad sumu 9.689,30 eur uplatnil po uplynutí premlčacej doby, preto vzhľadom na námietku premlčania vznesenú žalovaným nárok v tejto časti zamietol ako premlčaný. Prihliadol pritom na skutočnosť, že v trestnom konaní bolo bolestné znaleckým posudkom G. H. ohodnotené na 755 bodov, pričom žalobca sa rozhodol žalovať bolestné na základe znaleckého posudku, ktorým bolo bolestné ohodnotené 630 bodmi a neobstojí námietka, že sa o výške škody dozvedel až po vyhotovení znaleckého posudku vypracovaného G.. L. v tomto konaní.

Podľa § 106 ods. 1, 2 OZ, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

O škode sa poškodený dozvie, ako náhle zistí skutkové okolnosti, z ktorých je možné dôvodiť vznik škody a orientačne (približne) aj jej rozsah tak, aby bolo možné určiť približne výšku škody v peniazoch. Pre uplatnenie nároku na súde nie je potrebné, aby poznal výšku škody presne (napr. na základe odborného posudku). Počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je tak nezávislý na tom, či a kedy si poškodený zaobstará dostatok dôkazov, napríklad znalecký posudok vyčísľujúci výšku škodu (uznesenie NS ČR 25 Cdo 2086/2005).

20. V súlade s citovanou judikatúrou odvolací súd konštatuje, že úvaha súdu o premlčaní časti žalobného nároku uplatneného v dôsledku bodového ohodnotenia znalcom ustanoveným v konaní je nesprávna. Presné znalecké vyčíslenie výšky škody nie je významné pre určenie počiatku plynutia behu subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na náhradu škody. Na podanie žaloby na súde totiž postačuje aj orientačná (približná) znalosť rozsahu (výšky) škody, čo vyplýva aj z toho, že výška škody sa zisťuje v

súdnom konaní a definitívny záväzný záver o nej je obsiahnutý až v právoplatnom rozsudku. Keďže si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody v približnej výške včas (dňa 04.02.2011 v trestnom konaní), nie je možné považovať jeho nárok za premlčaný ani v časti presahujúcej pôvodne žalovanú výšku.

21. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovaného týkajúcej sa ustálenia počiatku omeškania odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so záverom súdu o určení začiatku plynutia omeškania, na ktorý v plnom rozsahu poukazuje. Odvolacia námietka nemá vplyv na správnosť záveru súdu.

22. Vzhľadom na prijatý záver o nesprávnosti záveru súdu, o aplikácii moderačného práva odvolací súd pristúpil k zmene rozsudku vo výroku o zamietnutí žaloby, okrem lehoty na plnenie. Vzhľadom na okolnosti prípadu má odvolací súd za to, že trojdňová lehota určená súdom je neprimerane krátka, preto určil lehotu na splnenie povinnosti žalovaného 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

23. Odvolací súd akceptoval námietku žalovaného, že sumu 225,55 eur plnil žalobcovi ako náhradu škody - bolestného. Splnenie dlhu (solúcia) predstavuje jednostranný právny úkon dlžníka, ktorým poskytuje veriteľovi predmet plnenia s úmyslom splniť svoju povinnosť vyplývajúcu zo záväzku alebo z iného občianskoprávneho vzťahu. V prípade, ak má dlžník u toho istého veriteľa viac dlhov, je vyrovnaný ten z nich, o ktorom dlžník prejaví pri plnení úmysel ho splniť, teda taký dlh, ktorý dlžník pri plnení určí, že ho chce splniť. Z prednesov žalovaného v konaní vyplýva, že sumu 225,55 eur plnil žalobcovi titulom náhrady škody - bolestného. Súd ani interpretáciou nemôže nahrádzať vôľu dlžníka určiť, ktorý dlh splní. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti vo vzťahu k sume 225,55 eur.

24. Uznesením z 02.09.2013 súd uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi separátne trovy konania vo výške 183,58 eur z dôvodu, že zavinil, že nepredložením riadneho a včasného ospravedlnenia neúčasti na pojednávaní vznikli žalobcovi trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia jeho právneho zástupcu na pojednávaní. Žiadosť o odročenie pojednávania bola podaná 28.06.2013, teda 2 pracovné dni pred termínom pojednávania (02.07.2013) a z tohto dôvodu nemal súd dostatok času na oznámenie odročenia pojednávania žalobcovi. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie žalovaný, ktorý uviedol, že bezodkladne po zhoršení svojho zdravotného stavu 27.06.2013 toto oznámil svojmu právnomu zástupcovi, ktorý vzhľadom k pokročilosti času (16,00 hod.) toto spolu so žiadosťou o odročenie pojednávania doručil súdu. Telefonicky kontaktoval právneho zástupcu žalobcu. Opätovne mu túto skutočnosť oznámil dňa 01.07.2013 elektronickou poštou. Podľa ust. § 147 ods. 1 O.s.p. účinného v čase rozhodovania súdu, pri rozhodovaní o separátnych trovách konania, ktoré vznikli zavinením alebo náhodou bez ohľadu na výsledok konania sa uplatnila zásada zodpovednosti za zavinenie, podľa ktorej súd uložil povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil ich vznik. Pod zavinením je pritom potrebné rozumieť porušenie procesných povinností, ktoré vyplývajú zo zákona alebo ktoré boli uložené súdom na základe zákona, v dôsledku čoho došlo k zmareniu úkonu. Zmarenie úkonu znamená situáciu, keď úkon nebolo možné vykonať kvôli zavineniu určitej osoby napríklad došlo k odročению pojednávania bez prejednávania veci, pretože sa nedostavila strana, ktorej prítomnosť na pojednávaní bola potrebná. V danom prípade právny zástupca žalovaného súdu dňa 28.06.2013 oznámil, že zdravotný stav žalovaného mu znemožňuje zúčastniť sa na pojednávaní, čo zdokladoval potvrdením od lekára o dočasnej PN z 27.06.2013 s vyjadrením ošetrojúceho lekára o očakávanom termíne ukončenia práceneschopnosti (čl. 45-46 spisu). Je síce potrebné prisvedčiť súdu, že potvrdenie o PN neobsahovalo vyjadrenie ošetrojúceho lekára o tom, že zdravotný stav žalovaného neumožňuje jeho účasť na pojednávaní, avšak zo spisu žiadnym spôsobom nevyplýva, aby súd v súlade s v tom čase účinným ust. § 119 ods. 2, písm. c/ O.s.p. oznámil právnomu zástupcovi žalobcu ako návrh posúdil. Taktiež zo spisu nie je zrejmé, aby súd upovedomil protistranu o žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania. Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu opakovane upovedomil právneho zástupcu protistrany o tom, že podal návrh na odročenie pojednávania. Z uvedeného dôvodu, ako aj vzhľadom na okolnosti nie je možné uzavrieť, že žalovaný zavinil, že pojednávanie muselo byť odročené, a preto má znášať trovy s tým spojené. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie zrušil.

25. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodol s poukazom na to, že súd prvej inštancie o nich nerozhodoval. Súd prvej inštancie rozhodne o trovách konania podľa § 255 ods.1 CSP.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).